

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 9 stycznia 2026 r.

Poz. 147

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-II.4131.2. 425.2025 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 8 stycznia 2026 r.

Działając na podstawie art.85, art.86 i art.91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025r. poz. 1153), art.4 ust.1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2025r. poz. 733)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

Załącznika do uchwały Nr XVII/137/25 Rady Gminy w Laszkach z dnia 4 grudnia 2025r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Laszki w części dotyczącej :

- § 3 ust.1 w zakresie wyrazów „niezwłocznego „ oraz „ w sposób mechaniczny lub ręczny”,
- § 4 ust.1 pkt 2 w zakresie wyrazów „ oraz nie powodują uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich” ,
- § 4 ust.2 pkt 1 w zakresie wyrazów „ niepowodowania uciążliwości dla właścicieli sąsiednich nieruchomości oraz ” ,
- § 6 i § 15 ,
- §18 ust.1 w zakresie wyrazów „i ponoszą pełną odpowiedzialność za zachowanie swoich zwierząt”

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 4 grudnia 2025r. Rada Gminy Laszki podjęła uchwałę Nr XVII/137/25 w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Laszki. Dokonana przez Wojewodę ocena legalności przedmiotowej uchwały wykazała, że w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa. W związku z tym zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały w tym zakresie.

Delegację ustawową dla podjęcia zaskarżonej uchwały stanowi art. 4 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach .Przepis ten upoważnia radę gminy do uchwalenia, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy w zakresie określonym w art. 4 ust. 2 ww. ustawy. Zgodnie z tym unormowaniem, Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Przepis ten nie daje więc radzie gminy prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w tym przepisie, jak również nie pozwala na podejmowanie regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej.

Wskazane w art. 4 ust. 2 ww. ustawy elementy regulaminu utrzymania czystości i porządku mają charakter obligatoryjny. Uchwalając regulamin, rada gminy winna zawrzeć w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich zagadnień enumeratywnie wymienionych w powołanym przepisie.

Po dokonaniu analizy poszczególnych uregulowań przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje :

W § 3 ust.1 Regulaminu Rada Gminy Laszki postanowiła, że „Właściciele nieruchomości położonych wzdłuż chodników znajdujących się bezpośrednio przy granicy nieruchomości, zobowiązani są do niezwłocznego uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z tych chodników”. Powyższy zapis uznać należy za przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art.4 ust.2 pkt 1 lit. c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy obejmujących uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego. W ocenie organu nadzoru ww. przepis nie upoważnia rady gminy do wskazywania terminu usunięcia przez właścicieli nieruchomości błota, śniegu, lodu lub innych zanieczyszczeń poprzez zapis „niezwłocznie”, gdyż określenie częstotliwości wykonywania tego obowiązku nie zostało przewidziane w ww. regulacji (zob.np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 14 sierpnia 2014r. II SA/GL 482/14).

Postanowienia zawarte w § 3 ust.1 niniejszego Regulaminu wskazują również, że właściciele nieruchomości zobowiązani są do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż chodników znajdujących się bezpośrednio przy granicy nieruchomości, w sposób ręczny lub mechaniczny.

W ocenie organu nadzoru przywołany powyżej art.4 ust.2 pkt 1 lit. c ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach traktuje o zasadach dotyczących uprzątnięcia tych zanieczyszczeń i nie daje umocowania do ustalania sposobu ich usuwania.

Takie stanowisko zaprezentował również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi m.in. w uzasadnieniu do wyroku z dnia 13.05.2015r. Sygn.akt II SA/Łd 193/15 stwierdzając, że przepis art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy nie uprawnia do wskazania sposobu w jaki ma być uprzątnięta część nieruchomości służąca do użytku publicznego.

W § 4 ust.1 pkt 2 niniejszego Regulaminu Rada Gminy Laszki postanowiła, że „mycie pojazdów mechanicznych poza myjniami jest dozwolone na terenie nieruchomości nie służącej do użytku publicznego tylko pod warunkiem, że powstające ścieki nie są bezpośrednio odprowadzane do kanalizacji sanitarnej, do zbiorników wodnych lub do ziemi oraz nie powodują uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich”.

Podobnie w § 4 ust.2 pkt 1 niniejszego Regulaminu rada wskazała, że prowadzenie napraw pojazdów mechanicznych poza warsztatami samochodowymi może odbywać się wyłącznie w zakresie obejmującym drobne naprawy lub zabiegi konserwacyjne pod warunkiem niepowodowania uciążliwości dla właścicieli sąsiednich nieruchomości oraz negatywnego oddziaływania na środowisko w tym emisji hałasu i spalin ”.

Natomiast przepis art.4 ust.2 pkt 1 lit. d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach upoważnia radę gminy do określenia w regulaminie warunków, jakie muszą być spełnione, żeby mycie pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi, było dopuszczalne.

W ocenie organu nadzoru powyższe regulacje regulaminu wkraczają w materię uregulowaną przepisami Kodeksu cywilnego w zakresie, w jakim wprowadzają warunek niepowodowania uciążliwości dla sąsiadów. Przepisy regulaminu nie mogą normować stosunków sąsiedzkich. Mają tworzyć warunki do utrzymania ładu publicznego, ale nie mogą wkraczać w sferę zarezerwowaną dla regulacji prawa cywilnego (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 6 lutego 2013 r., sygn. akt II SA/Go 1076/12, wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2012 r., sygn. akt II SA/Bd 120/12). Stąd też zawarcie w Regulaminie warunku jakim jest niepowodowanie uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości należy uznać za nieuprawnione.

W § 6 Regulaminu rada wskazała, że właściciele nieruchomości, na których odbywają się imprezy masowe są zobowiązani do pozbywania się odpadów w sposób określony w niniejszym Regulaminie, przy czym rodzaj, ilość i pojemność pojemników na odpady komunalne oraz termin i sposób odbioru odpadów następuje na podstawie odrębnej umowy zawartej z przedsiębiorcą odbierającym odpady.

Zamieszczenie powyższego uregulowania w Regulaminie również nie znajduje ustawowego umocowania. W tym miejscu należy przywołać stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego przedstawione w wyroku z dnia 14 listopada 2017r. sygn. akt: II OSK 443/16, zgodnie z którym: „Regulamin utrzymania czystości i porządku nie może wykraczać poza ramy u.c.p.g. i stanowić obowiązków właścicieli ponad granice ustawowe (art. 5 ust. 1) oraz ponad obowiązki innych podmiotów wskazanych w art. 5 ust. 2-5 u.c.p.g. Przy podejmowaniu uchwały czuwać należy nad korelacją w zakresie zasad uchwalanych na podstawie art. 4 ust. 1, a wymienionych w art. 4 ust. 2 z obowiązkami właścicieli i podmiotów wskazanych w art. 5 ust. 1-5 u.c.p.g. Organizatora imprezy masowej nie można uznać za właściciela nieruchomości w rozumieniu art. 2 pkt 4 u.c.p.g., nie należy też do podmiotów wymienionych w art. 5 ust. 2-4, na które ustawa wprost

nakłada określone obowiązki z zakresu utrzymania czystości i porządku. Niezasadna jest przy tym argumentacja strony skarżącej, że postanowienia regulaminu dotyczą właścicieli nieruchomości, na których odbywają się imprezy masowe, a przepisy ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych określają obowiązki organizatorów takich imprez. Trafnie bowiem przyjął Sąd pierwszej instancji, że ocenie legalności podlega zakres przedmiotowy zaskarżonej regulacji, a nie podmiotowy.” Stwierdzić zatem należy że zawarte w przepisie § 6 Regulaminu unormowanie jest nieuprawnione.

Z kolei w §15 niniejszego regulaminu rada postanowiła, że „właściciele nieruchomości mają obowiązek przechowywania dokumentów, potwierdzających korzystanie z usług przedsiębiorstw wywozowych w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych oraz opróżniania toalet przenośnych (umów, a także dowodów płacenia za takie usługi) przez okres 2 lat i okazywania ich na żądanie pracowników Urzędu Gminy.

Odnosząc się do zapisów § 15 Regulaminu należy zauważyć, że obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie postępowania z nieczystościami ciekłymi zostały w wyczerpujący sposób uregulowane w przepisie art. 5 ust. 1 pkt 2, 3a i 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W ocenie organu nadzoru, w granicach kompetencji przyznanej radzie gminy przez ustawodawcę w przepisie art. 4 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy nie zawiera się upoważnienie do określania kwestii unormowanych w § 15 Regulaminu.

Poza tym art. 6 ust. 1 wyż. cyt. ustawy wskazuje, że właściciele nieruchomości mają obowiązek do okazywania umowy korzystania z usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych i dowodów opłacenia za te usługi. Z tego względu zapis § 15 Regulaminu w ocenie organu nadzoru wykracza poza upoważnienie ustawowe.

Za nieuprawniony należy uznać również zapis §18 ust.1 Regulaminu, według którego osoby utrzymujące psy i inne zwierzęta domowe ponoszą pełną odpowiedzialność za zachowanie swoich zwierząt. Według organu nadzoru zapis taki nie może być przedmiotem uregulowania w niniejszym regulaminie, ponieważ zasady naprawiania szkody wyrządzonej przez zwierzęta określa przepis art.431 Kodeksu Cywilnego.

W orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy podobnie, jak każda inna uchwała organu samorządu terytorialnego, musi formułować postanowienia jedynie w granicach upoważnienia ustawowego, regulując tylko te kwestie, które wynikają z delegacji ustawowej. Powyższe wynika z art. 40 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym gminie na podstawie upoważnień ustawowych przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy, jak i z art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji wymagającego, by materia regulowana podjętym aktem wynikała z ustawy upoważniającej i nie przekraczała zakresu upoważnienia.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak na wstępie.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4a, za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Renata Piśła

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru